

Akademien för Utbildning, Kultur och Kommunikation

Bildstöd som pedagogiskt verktyg i läsundervisningen: Lärarens perspektiv och erfarenheter.

En kvalitativ studie om hur lärare i grundskolan använder bildstöd som ett pedagogiskt verktyg i läsundervisningen och hur det ökar läsmotivationen bland elever i årskurs 4-6.

A qualitative study on how visual support serves as an educational tool to promote reading comprehension and enhance reading motivation among students in grades 4-6.

Hanna Rebwar

Handledare: Sofia Hort

Examinator: Håkan Landqvist

Termin: VT   År: 2024

SAMMANDRAG

Hanna Rebwar

Självständigt arbete 2 SVA 041 15 HP VT 2024

Hanna Rebwar

En kvalitativ studie om hur lärare i grundskolan använder bildstöd som ett pedagogiskt verktyg i läsundervisningen och hur det ökar läsmotivationen bland elever i årskurs 4-6.

A qualitative study on how visual support serves as an educational tool to promote reading comprehension and enhance reading motivation among students in grades 4-6.

Årtal: 2024

Antal sidor: 33

Allt eftersom undervisningsmetoder och pedagogiska strategier utvecklas, blir det alltmer uppenbart att undervisningen behöver anpassas för att möta elevernas olika inlärningsstilar och behov. Ett särskilt fokusområde som har fått mer uppmärksamhet är användningen av bildstöd i läsundervisningen. Dock finns det begränsad forskning om hur svensklärare i grundskolan implementerar bildstöd i läsundervisningen. Syftet med denna studie är att undersöka svensklärares uppfattningar om användningen av bildstöd som ett pedagogiskt verktyg i läsundervisningen och hur detta kan öka läsmotivationen och förbättra läsförståelsen bland elever i årskurs 4-6. Studien bygger på åtta semistrukturerade intervjuer med erfarna lärare som använder bildstöd i sin undervisning. Dessa intervjuer har analyserats och kategoriserats i fem tematiska områden. Denna studie visar att lärare har övervägande positiva erfarenheter av att använda bildstöd. Det hävdas att bildstöd kan göra läsningen tydligare och mer tillgängliga för elever. Lärarna noterar även att bildstöd kan öka elevers motivation att läsa och deras förmåga att förstå texter. Trots de positiva resultaten identifierar lärarna också utmaningar, såsom risken för att elever distraheras av de visuella elementen eller att bildstödet kan bli överstimulerande. För att optimera användningen av bildstöd föreslås att lärare noga överväger hur och när de integrerar visuella element i undervisningen. Studiens resultat pekar på att bildstöd, när det används strategiskt, kan vara ett effektivt verktyg för att förbättra elevers läsförmåga och öka deras engagemang i läsningen. Studien bidrar därmed med värdefulla insikter för lärare och skolor som strävar efter att förbättra läsundervisningen genom innovativa pedagogiska metoder.

Nyckelord: Bildstöd, läsundervisning, läsförståelse, läsmotivation, Sociokulturella perspektivet, metoder.

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.1 Syfte.....	4
1.2 Frågeställningar.....	5
1.3 Uppsatsens disposition	5
2. Bakgrund	6
2.1 Bildstöd i styrdokument	6
2.2 Vad är bildstöd?.....	6
2.3 Läsförståelse	6
2.4 Läsmotivation.....	7
3. Teoretisk utgångspunkt	9
4. Tidigare forskning	11
5. Metod	14
5.1 Etiska förhållningssätt	14
5.2 Urval.....	14
5.3 Deltagare	15
5.4 Genomförande av datainsamling.....	15
5.5 Innehållsanalys	16
6. Resultat	18
6.1 Hur bildstöd används i undervisningen.....	18
6.2 Lärares positiva upplevelser av bildstöd i läsundervisningen.....	19
6.3 Metoder som inkluderar bildstöd.	21
6.4 Positiv respons från elever lärarnas upplevelser.	22
6.5 Utmaningar med bildstöd.....	24
7. Diskussion	26
7.1 Resultatdiskussion.....	26
7.2 Metoddiskussion.....	28
8. Avslutande reflektioner	31
Referenser	32

1. Inledning

I dagens samhälle är läs- och skrivfärdigheter av avgörande betydelse för individens framgång i samhället (Skolverket 2022, s.5). Läsundervisning utgör därmed en central del av skolans uppdrag, där målet är att förbereda eleverna med nödvändiga verktygen för att kunna tolka och analysera skriven text. I takt med att undervisningsmetoder och pedagogiska strategier utvecklas, uppmärksammas behovet av att anpassa undervisningen för att möta elevernas varierande inlärningsstilar och behov. Ett område som har fått ökad uppmärksamhet är användningen av bildstöd i läsundervisningen.

Enligt skollagen (2010:800), kapitel 3 paragraf 2 ska barn och elever ges den vägledning som de behöver för att främja sin inläring och personliga tillväxt. Målet är att de ska utvecklas så mycket som möjligt enligt utbildningens mål, med hänsyn tagen till deras individuella förutsättningar. Detta kan innebära att undervisningen ska anpassas för de elever som behöver det för att på bästa sätt hjälpa dem nå sina mål. I skolan kan det förekomma elever som har svårigheter med läsförståelse och läsmotivationen. Jonsson (2006, s.71) hävdar, utifrån en studie av Kullberg (1992) att bildstöd i form av texter som innehåller bilder är betydelsefullt för elevers språk- och skriftspråksutveckling. Genom att använda bildstöd som en del av pedagogiken kan lärare hjälpa elever att tydligare förstå instruktioner och förväntningar i undervisningen. Genom att kombinera text med bilder kan instruktioner bli tydligare och mer tillgängliga för alla elever (Heide 2019, s. 37).

Det finns en begränsad forskning som undersöker hur svensklärare i grundskolan använder sig av bildstöd i sin läsundervisning. Begränsad forskning av bildstöd i läsundervisningen för grundskoleelever kan bero på en mängd olika saker som erfarenheter eller tillgängliga resurser. Denna studie vill bygga vidare på den befintliga forskningen genom att undersöka hur svensklärare i grundskolan integrerar och uppfattar användningen av bildstöd i läsundervisningen. Genom att få en djupare förståelse för hur lärare använder och uppfattar bildstöd, kan effektiva strategier identifieras och riktade stödåtgärder kan utvecklas för att optimera användningen av bildstöd i läsundervisningen. Förhoppningen är att denna studie ska vara delaktig i att skapa en ökad förståelse för hur bildstöd kan gynna läsundervisningen och därmed bidra till elevernas språkliga utveckling och akademiska framgång.

1.1 Syfte

Syftet med denna studie är att undersöka svensklärares uppfattningar om hur bildstöd kan fungera som verktyg för ökad läsförståelse och läsmotivation hos eleverna i årskurs 4-6. Det är för att få insikter om hur bildstöd kan fungera som ett utvecklande verktyg i läsundervisningen. För att adressera detta syfte undersöks hur lärare arbetar med bildstöd i läsundervisningen och vilka erfarenheter de har av arbetet.

Genom att utforska lärarnas perspektiv i användningen av bildstöd kan en djupare förståelse för vilken funktion bildstöd kan ha och hur bildstöd kan implementeras i klassrummet nås.

1.2 Frågeställningar

- Vilka erfarenheter har lärare av arbetet med bildstöd i läsundervisningen?
- Vilka utmaningar har lärare observerat med att använda bildstöd i undervisningen?

1.3 Uppsatsens disposition

Studien är uppdelad i åtta kapitel, där varje kapitel belyser olika aspekter av forskningen. I kapitel 2 presenteras bakgrunden, vilken omfattar en redogörelse för centrala begrepp i studien såsom bildstöd, läsförståelse och läsmotivation. I kapitel 3 följer sedan den teoretiska bakgrunden, medan kapitel 4 ger en översikt av tidigare forskning som är relevant för studien. Kapitel 5 fokuserar på metodiken och behandlar etiska förhållningssätt, urvalsprinciper i studien, deltagare, genomförandet av datainsamlingen samt analysmetoder. Resultaten presenteras i kapitel 6, där insamlade data analyseras. Kapitel 7 ägnas åt diskussion kring metod och resultat. Slutligen, i kapitel 8, redovisas avslutande reflektioner.

2. Bakgrund

I bakgrunden presenteras läsning i förhållande till styrdokument och de centrala begreppen som ingår i studien eftersom de utgör grunden för forskningens ramverk och syfte.

2.1 Bildstöd i styrdokument

I läroplanen för grundskolan (2022) nämns inte explicit användningen av bildstöd i läsundervisningen. Den fokuserar istället på utvecklingen av lässtrategier och förståelse av olika texter. I Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr22 (Skolverket 2022, s.226) framhålls både gemensam och enskild läsning samt utvecklingen av strategier för att förstå och tolka texter från olika källor. Även om läroplanen inte nämner bildstöd, kan dess potential att öka läsförståelse och engagemang bland elever bidra till att uppfylla de övergripande målen. Genom att utforska hur bildstöd kan användas för att stödja utvecklingen av lässtrategier och tolkning av texter, kan studien ge värdefulla insikter om hur visuella verktyg kan integreras i undervisningen för att förbättra elevers lärande och läsfärdigheter. Detta kan komplettera och förstärka de strategier som läroplanen (2022) betonar, vilket leder till en mer effektiv läsundervisning. En annan målriktning för grundskolan i årskurs 4-6 i svenska är att eleverna ska arbeta med texter som kombinerar ord, bild och ljud samt texter i digitala miljöer (Skolverket 2022, s.227). Det förefaller som att denna målriktning är starkt kopplad till användningen av bildstöd i undervisningen. När elever arbetar med texter som integrerar bilder, framstår det som att deras förmåga att tolka och analysera visuella element förbättras, vilket kan bidra till ökad läsförståelse och kritiskt tänkande. Bildstöd kan därmed betraktas som ett centralt verktyg för att uppnå denna målriktning.

2.2 Vad är bildstöd?

Bildstöd definieras här som en metod som innebär att använda bilder för att underlätta förståelse för personer som exempelvis har lässvårigheter eller kommunikativa svårigheter. I den här uppsatsen definieras bildstöd som en metod där bilder kompletterar skrift och syftar till att underlätta förståelsen av en skriven text för alla elever. Att använda bildstöd, till exempel foto, film och rit prat, kan tydliggöra det som vill förmedlas genom att erbjuda den visuella upplevelsen (Heide 2019, s.36). Bildstöd kan användas som ett komplement till läsning för att stödja förståelsen och underlätta inlärnigen för elever. Den här studien undersöker bildstöd utifrån ett bredare perspektiv och inte snävt inriktad mot elever med särskilda diagnoser.

2.3 Läsförståelse

Enligt Bråten (2008, s.13-14) är läsförståelse ett begrepp som betyder att förstå och tolka skriven text genom att både bearbeta den information som redan finns där och bygga ny mening genom interaktion

med texten (Bråten, 2008, s.14). Enligt den här definitionen av att läsa handlar det inte bara om att ta in ord och meningar, utan också att göra mentala kopplingar, analysera informationen och dra slutsatser baserade på den. Det är en process där läsaren aktivt samspelar med texten för att skapa förståelse och ny kunskap (Bråten 2008, s.14). I sammanhanget av denna studie behövs det att förstå att läsförståelse är en process där elever interagerar med texten för att skapa förståelse och ny kunskap. Bildstöd kan fungera som ett komplement till denna process genom att erbjuda visuellt stöd som hjälper elever att göra mentala kopplingar, förstå komplexa begrepp och visualisera informationen i texten. Genom att använda bildstöd på ett strategiskt sätt kan lärare underlätta elevernas läsförståelse genom att skapa en mer tillgänglig och engagerande läsmiljö. I sammanhanget av denna studie är det essentiellt att förstå att läsförståelse är en process där elever interagerar med texten för att skapa förståelse och ny kunskap. I denna studie är det viktigt att inte bara undersöka hur bildstöd används i läsundervisningen, utan också hur det påverkar elevernas förmåga att förstå och tolka texter.

2.4 Läsmotivation

Läsmotivation är en faktor som kan påverka hur elever interagerar med läsning (Bråten 2008, s.75). Det är en tydlig faktor som bidrar till att utveckla en stark läsförmåga (Alatalo 2011, s.35). Bråten (2008, s.75) hävdar att enligt många forskare inom forskningsfältet som berör aspekter av motivation, som Pintrich & Schunk (2002), bestäms en persons motivation av dennas uppfattningar, värderingar och mål. När det gäller läsmotivation framstår vissa komponenter enligt Bråten (2008, s. 75-77) som särskilt relevanta. Elever som har en hög läsmotivation känner att de har förväntningar på sig själva att lyckas med läsningen, de har en inre drivkraft att klara av att läsa texter som kan vara avancerade för deras nivå. Bråten (2008, s. 76) framhåller att elever med hög inre motivation för läsning har en tendens att vara mer engagerade i läsaktiviteter. Dessa elever är nyfikna och söker aktivt efter information och förståelse, vilket kan inkludera användningen av bildstöd för att underlätta deras läsupplevelse.

I sammanhanget av denna studie om bildstöd i läsundervisningen blir läsmotivationen särskilt relevant eftersom läsmotivationen kan påverka hur väl eleverna tar till sig och använder bildstödet. Om eleverna är motiverade att läsa och är engagerade i läsprocessen är det troligare att de utnyttjar bildstödet på ett effektivt sätt för att förstå texten och bygga upp sin läsförståelse. Om eleverna saknar motivation för läsning, kan de ha mindre benägenhet att använda bildstödet eller att aktivt engagera sig i läsningen överlag. Därför kan läsmotivationen fungera som en viktig faktor som antingen stöder eller hindrar användning av bildstöd i läsundervisningen. Genom att skapa en läsmiljö som främjar motivation och intresse för läsning, kan lärare öka sannolikheten att eleverna drar nytta av bildstöd och därigenom förbättra deras läsförståelse. Därför blir det viktigt att tydligt förstå och beakta läsmotivationens roll när vi diskuterar användningen av bildstöd i läsundervisningen. Genom att göra

detta kan man inte bara förstå hur och varför lärare använder bildstöd, utan också få reda på möjliga strategier för att öka motivationen och engagemanget för läsning hos eleverna.

3. Teoretisk utgångspunkt

Denna studie utgår från det sociokulturella perspektivet som lärandeteori. Perspektivet kommer att beskrivas i följande avsnitt.

Det sociokulturella perspektivet har grund i Vygotskijs teorier om hur barn formar sina kunskaper genom sociala interaktioner. Perspektivet betonar att interaktion och samarbete mellan individer utgör kärnan i lärandeprocessen. I teorin framhålls att lärande inte enbart är styrt av våra individuella insikter eller begränsat till de erfarenheter människor har haft genom den fysiska interaktionen med världen (Säljö, 2014, s.34). Lärande sker på detta sätt genom sociala interaktioner där både kulturella och sociala faktorer påverkar och vi delar information med varandra. Ett centralt begrepp inom den sociokulturella teorin är *artefakt* som är samlingsnamnet för det människor använder för att hänvisa till olika fysiska eller mentala verktyg som används i lärandeprocessen (Säljö, 2014, s.29). Begreppet artefakt beskriver alltså de verktyg som kulturen har skapat för att öka våra kunskaper och våra förmågor. Säljö (2014) betonar på att kultur inte bara består av de fysiska objekten (materiellt) utan också idéer, värderingar, normer och sociala praktiker (immateriellt) och att dessa två samspelar med varandra. För att kunna få förutsättningarna av både den fysiska och mentala artefakten behöver vi båda för att kunna skapa ett samspel. Ett exempel på en fysisk artefakt som går hand i hand med en mental artefakt är pennan och anteckningar. Anteckningar representerar den mentala processen av att bearbeta och komma ihåg information. Pennan representerar det fysiska objektet. Enligt Säljö (2014, s.81) benämns samspelet mellan människan och artefakter som mediering. Det innebär att människan inte direkt interagerar med omvärlden, utan istället hanterar och förstår den genom användning av både fysiska och intellektuella artefakter. Redskap *medierar* vår uppfattning av verkligheten och formar därigenom vårt sätt att förstå den.

Redskap eller verktyg är centrala begrepp inom det sociokulturella perspektivet. De utgör de hjälpmedel som människor använder för att interagera med sin omgivning och underlätta olika aktiviteter och uppgifter. Säljö (2014, s.20) berättar att människan som varelse inte har biologiskt utvecklat särskilt mycket under de senaste tio tusen åren. Det som har förändrats och utvecklats är människans intellektuella färdigheter och kunskaper. Dessa förändringar har visat sig i de fysiska objekt som Säljö (2014, s.19) kallar för redskap eller verktyg som människan tar ann sig som hjälpmedel för att hantera omvärlden.

Vi har således på ett smått häpnadsväckande sätt skapat en kultur som innehåller hjälpmedel som gör att vår förmåga att hantera omvärlden är väsentligt annorlunda den som våra förfädrar hade eller ens kunde föreställa sig (Säljö, 2014, s.9).

Utifrån ett sociokulturellt perspektiv kan bildstöd ses som en slags artefakt eller ett verktyg genom att det fysiskt existerar som en visuell representation av viss information. Samtidigt fungerar det som ett verktyg för lärande och förståelse. Det kräver att användaren aktivt tolkar och relaterar till bilderna för att integrera dem i sitt kognitiva ramverk. Denna interaktion mellan individ och bildstöd illustrerar hur redskapet *medierar* förståelsen av omvärlden och formar uppfattningen om den.

4. Tidigare forskning

I detta kapitel redogörs för olika undersökningar om bildstöd i skolan. Här finns både internationella och svenska studier. De samlade forskningsstudierna varierar mellan ämnen och årskurser men gemensamt har de fokus på bildstöd i läsundervisningen.

Att hitta relevanta forskningsstudier som behandlar ämnet bildstöd kombinerat med läsning har varit lite av en utmaning. Litteratursökningen har innefattat en rad olika söktermer och kombinationer för att försäkra att jag fångar in ett brett spektrum av relevant litteratur. Från början fokuserade jag på termer såsom 'bildstöd i svenskundervisning', vilket gav vissa resultat men inte helt tillfredsställande. Genom att sedan bredda sökningarna till att inkludera 'bildstöd i läsning' och enklare 'bildstöd' försökte jag fånga in ytterligare aspekter och perspektiv på ämnet. I min strävan att fånga in ett bredare spektrum av relevanta studier inkluderades söktermer som 'visual literacy' i litteratursökningen. Det var avgörande att fokusera på källor som direkt relaterade till mitt forskningsområde, vilket undersökte användningen av bildstöd i läsundervisningen. Källornas aktualitet bedömdes också och nyligen publicerade studier prioriterades för att säkerställa att litteraturgenomgången var så aktuell som möjligt. Här nedanför kommer några forskningsstudier att beskrivas som är särskilt relevanta för denna studie.

I en studie av Níkleva och Rodríguez-Muñoz (2022) undersöks det hur användningen av bilder påverkar läsförståelsen hos 221 elever från grund- och gymnasieskolor i Spanien. Eleverna delades in i två grupper: en som använde bilder i undervisningen (experimentgruppen) och en som inte gjorde det (kontrollgruppen). Syftet var att utforska bilders potential för att förbättra läsförståelsen jämfört med icke-bildbaserad undervisning. Innan experimentet genomfördes ett pre-test för att fastställa elevernas ursprungliga nivå av läsförståelse och kreativitet. Därefter tillämpades behandlingen på experimentgruppen, medan kontrollgruppen inte fick samma behandling. Efter behandlingen utfördes ett post-test för att utvärdera elevernas framsteg. Resultaten visade att eleverna som använde bilder i undervisningen hade bättre läsförståelse och var mer kreativa än de som inte gjorde det. Det var särskilt tydligt att de var skickligare på att förstå ordens djupare betydelser, jämförelser och metaforer.

I Guiterrez Arvizus (2020) studie undersöktes användningen av berättelser för att lära ut engelska till elever i åldrarna 8-12. Syftet var också att undersöka effekter på engelskt ordförråd hos grundskoleelever som lär sig engelska som ett främmande språk (EFL). I studien fick eleverna använda visuella hjälpmedel, inklusive bilder och symboler. Detta underlättade elevernas förståelse och minne av nya ord samt erbjöd stöd för elever med olika inlärningsstilar och språkliga nivåer. Resultaten tydliggjorde att bildstöd spelade en avgörande roll för effektiviteten av bildstöd för EFL-elevens ordförråd genom att förstärka förståelsen och kontexten av berättelserna och de nya orden.

I Khafidhohs (2019) studie utforskades användningen av bilder för undervisning av ordförråd. Likt Níkleva & Rodríguez-Muñoz (2022) studie så jämfördes elevernas prestation mellan en grupp som fick bildstöd och en grupp som inte fick det. Studien syftade till att analysera hur användningen av bilder påverkar undervisningen av ordförråd och att jämföra elevernas prestation i två olika undervisningsgrupper. De utforskade användningen av bilder för undervisning av ordförråd och jämförde elevernas prestation mellan två grupper - en med bildstöd och en utan. Resultaten visade att användningen av bilder ledde till en betydande ökning av poäng i den experimentella gruppen. Denna forskning bekräftar att bildstöd är effektivt för att förbättra elevernas ordförråd och engagemang i lärandeprocessen.

I en doktorsavhandling av Carin Jonsson (2006) utforskas tidigare studier kring bildstöd och dess påverkan på elevers läs- och skrivutveckling. Många av de studier som Jonsson (2006) refererar till visar generellt sett att bildstöd har en positiv effekt på läs- och skrivutvecklingen. Jonsson (2006, s. 201) betonar vikten av att välja rätt bildmaterial för läsning. Hon diskuterar hur bilder utgör en integrerad del av den kulturella verkligheten och kan användas både inom och utanför skolmiljön. Även om bilder ibland kan uppfattas som mindre betydelsefulla än skriftspråket i läsundervisningen, utgör de fortfarande en väsentlig del av kommunikationen och förståelsen. Det är avgörande att det finns ett tydligt syfte och mål med bildstödet, och att det inte bara handlar om att matcha ord med bilder utan också att förmedla bildens budskap och innebörd.

I en avhandling av Alatalo (2011) undersöktes det lärares uppfattningar om deras undervisningsmetoder och arbetssätt. Studien fokuserade på hur lärare betraktar sitt arbete och vilka metoder de använder för att främja elevernas lärande. Alatalo (2011) genomförde intervjuer med olika lärare. I en av dessa intervjuer, som refereras av Alatalo (2011, s.92), beskriver en lärare hur hon använder strategier för språkutveckling och läsinlärning. Hon gör detta genom att använda konkreta objekt och ljudbaserade metoder. Detta tillvägagångssätt inkluderar att koppla ljud och ord till bilder och objekt för att underlätta inlärningen. Läraren i Alatalos studie (2011, s. 92) berättar att hon börjar med ord och ljud som är enkla att förstå och arbetar med konkreta föremål som barnen kan se och känna på. Genom stegvisa övningar, såsom att matcha ord med bilder, hjälper hon barnen att koppla ljud till bokstäver och förstå hur ord är uppbyggda. Läraren talar om användningen av konkreta föremål som fungerar som ett stöd för att koppla samman ord med deras betydelse på ett konkret sätt. Vidare förklarar Alatalo (2011, s.88) i sin studie att lärarna framhåller vikten av att samtala om texter och bilder för att både förbättra förståelsen av det lästa och utöka ordförrådet.

Studierna som har presenterats ovanför visar att användningen av bilder i undervisningen kan ha en positiv effekt på elevers läsförståelse och ordförråd. I Níkleva och Rodríguez-Muñoz (2022) undersökning fann de att användningen av bilder i undervisningen bidrog till bättre läsförståelse hos eleverna. Guitierrez Arvizus (2020) och Khafidhoh (2019) studier visade att inläring av ett språk där visuella hjälpmedel som bilder används, förbättrade ordförråd hos grundskoleelever. Eleverna som fick bildstöd presterade bättre än de som inte fick det, vilket tyder på att bilder kan öka elevernas engagemang och inlärningsresultat. Jonsson (2006) sammanställde tidigare forskning och konstaterade att bildstöd har positiva fördelar på elevers läsutveckling men att det är viktigt att bilder används på ett målmedvetet sätt. Alatalo (2011) undersökte lärares uppfattningar om deras undervisningsmetoder och fann att lärare ofta använder ljud och bilder för att förbättra elevers fonologiska medvetenhet och läsförståelse. Sammanfattningsvis indikerar dessa studier att bildstöd kan vara en kraftfull metod för att förbättra elevers läsförståelse, ordförråd och engagemang i lärandet. Det är dock viktigt att vara kritisk till studierna. En viktig aspekt som inte togs upp är avsaknaden av kvalitativa studier, som skulle kunna öka förståelsen för hur och vilket bildstöd som specifikt förbättrar läsförståelsen. Kvalitativa studier kan ge djupare insikter i elevers upplevelser och interaktioner med bildstöd, samt identifiera vilka typer av bildstöd som är mest effektiva i olika undervisningssituationer. Framtida forskning bör inkludera mer kvalitativa studier för att ge en mer nyanserad och heltäckande bild av bildstödet's prestanda i läsundervisningen.

5. Metod

I denna studie har en kvalitativ metod valts för att besvara studiens frågeställningar. Den valda metoden innebär intervjuer med lärare för att utforska deras användning av bildstöd i undervisningen. Denna kvalitativa metod kan kopplas till innehållsanalysens bredare tillämpningsområden inom kvalitativa metoder. I linje med innehållsanalysens metodik, som identifierar, beskriver och systematiserar tematiskt innehåll från forskningsdata (Michailakis, Gillingsjö & Olaison, 2020, s. 129), strävar den valda kvalitativa metoden i denna studie efter att samla in och analysera lärarnas subjektiva upplevelser och erfarenheter. Syftet är att upptäcka och tolka mönster samt teman som är förknippade med användningen av bildstöd i undervisningen. Därmed integrerar användningen av kvalitativa metoder i studien en liknande strävan efter att tolka både explicit och implicit innehåll för att uppnå en mer fullständig förståelse av ämnet (Michailakis, Gillingsjö & Olaison 2020, s.129). För att besvara forskningsfrågorna intervjuas 8 lärare som arbetar i årskurs 4-6 på plats i skolan om deras användning och erfarenheter av bildstöd i undervisningen. Under intervjuerna observerades också klassrummet för att identifiera vilka bildstöd lärarna använder sig av under läsundervisningen. Anledningen till valet av intervjuer är att uppnå en djupgående förståelse från lärarnas perspektiv, deras upplevelser och erfarenheter. Vidare är syftet att samla in tidigare erfarenheter från olika lärare.

5.1 Etiska förhållningssätt

Vetenskapsrådets (2017) forskningsetiska principer var en central del av studiens genomförande. I denna studie var etiska förhållningssätt avgörande för att säkerställa integriteten och välbefinnandet för alla deltagare. Främst var det viktigt att alla deltagare gav sitt informerade samtycke innan de deltog i studien. Sedan var en viktig prioritering att skydda deltagarnas anonymitet genom att inte avslöja deras identitet i forskningsrapporten. Vid transkriberingen fick lärarna sin anonymitet genom namnkoder. Det säkerställdes att deras personliga information förvarades på ett säkert sätt. Alla deltagare har behandlats lika och rättvist oavsett bakgrund och en jämlik miljö skapades där alla deltagare kunde känna sig inkluderade och respekterade.

5.2 Urval

Urvalet av lärare inkluderade svensklärare verksamma i årskurserna 4-6, med undantag för en lärare som tidigare undervisat i svenska men som nu undervisar i engelska. För urvalet av skola och informanter övervägdes flera faktorer noggrant. Beslutet att endast välja en skola grundades på flera faktorer. För det första möjliggjorde det en mer konsekvent och enhetlig miljö för forskningen. Genom att fokusera på en specifik skola gick det att säkerställa att alla deltagare hade liknande kontexter och resurser tillgängliga för undervisningen, vilket minimerar variationer som kunde påverka resultatens generaliserbarhet. Valet av lärare begränsades till dem som undervisar i årskurserna 4-6 av flera skäl. Denna åldersgrupp representerar en nyckelperiod för utvecklingen av läsförmåga och därmed är

användningen av bildstöd särskilt relevant. Dessutom valdes det att inkludera en lärare som tidigare undervisade i svenska men nu undervisar i engelska för att få insikter från en annan pedagogisk kontext. Urvalsprocessen involverade en noggrann bedömning av varje potentiell informant. Kriterier som erfarenhet, expertis inom ämnet och engagemang för att integrera bildstöd i undervisningen användes för att välja de åtta lärarna. Processen syftade till att garantera att informanterna var kvalificerade att tillföra värdefulla insikter i linje med studiens syfte och frågor.

5.3 Deltagare

Skolan som valdes att intervjuas består till stor del av elever med svenska som förstaspråk, därav har studien framför allt ett förstaspråksperspektiv. Skolan ligger i en tätort inom en mindre kommun och har funnits i mer än 10 år. För att skydda lärarnas identiteter som har intervjuats kommer kodnamn att användas i analysdelen. I tabellen 1. nedan kan man se vilken lärare som har vilka årskurser, deras arbetserfarenhet samt ämnen de undervisar i:

Tabell 1. Intervjuade lärare, årskurs, ämne samt yrkeserfarenhet (lärare).

Kodnamn	Årskurs, ämne	Arbetserfarenhet:
Lärare A	Åk 5,6 - Svensklärare	24 år
Lärare B	Åk 5- Svensklärare	9 månader
Lärare C	Åk 4- Svensklärare	2 år
Lärare D	Åk 4, 5- Engelska (före detta svensklärare)	33 år
Lärare E	Åk 4- Svensklärare	2 år
Lärare F	Åk 5- Svensklärare	6 år
Lärare G	Åk 6 Svensklärare	4 år
Lärare H	Åk 5 Svensklärare	7 år

5.4 Genomförande av datainsamling

Inför intervjuerna skapades ett schema tillsammans med de lärare som skulle intervjuas för att organisera och strukturera intervjuprocessen. Genom att involvera lärarna i planeringen säkerställdes det att intervjuerna planerades på ett sätt som passade deras schema och behov. Detta samarbete ledde till ökad förståelse och samarbete mellan lärare och intervjuare. Schemat utgjordes av en tabell med lärarnas namn, datum och tid för intervjun samt vilken årskurs de undervisar i. Förutom de förberedda intervjufrågorna gjordes detaljerade anteckningar om viktiga ämnen och frågeområden som planerades på att lyftas fram och få svar på. Intervjuerna genomfördes på plats för att kunna få en överblick över klassrumsmiljön och för att kunna observera det bildmaterial som lärarna använder under sin läsundervisning och som syns i klassrummet. Innan intervjun påbörjades säkerställes det att

informerarna var bekväma med inspelning av deras röster genom att tydligt fråga dem. Samtliga informanter gav sitt godkännande. Varje intervju tog cirka 15 minuter och dokumenterades noggrant genom inspelningar samt anteckningar på papper. En tematisk transkription valdes för intervjudelen för att möjliggöra en systematisk analys av intervjuernas innehåll. En tematisk transkription är en metod för att transkribera muntliga samtal eller intervjuer där fokus ligger på att identifiera och kategorisera teman och mönster som uppstår i materialet. Den tematiska transkriptionen användes för att tydligt särskilja varje fråga och dess svar, vilket sedan möjliggjorde att svaren kunde transkriberas separat. För att säkerställa noggrannheten i anteckningarna har inspelningarna granskats upprepade gånger och jämförts med de skriftliga noteringarna. Detta steg har vidtagits för att säkerställa att all information som samlats in är korrekt och återspeglar vad som kommunicerades under intervjuerna.

5.5 Innehållsanalys

En innehållsanalys har genomförts för att granska och analysera de insamlade intervjudata från lärare som arbetar med bildstöd inom läsning för elever i åldrarna 4-6, med intentionen att undersöka de strategier och metoder som lärare använder för att inkludera bildstöd i läsundervisningen. En innehållsanalys innebär att forskaren drar verifierbara och giltiga slutsatser från skriftliga texter (Michailakis, Gillingsjö & Olaison 2020, s.129). Fokus ligger på det underliggande budskapet i texten. Denna analysmetod är ett passande verktyg för denna undersökning eftersom den möjliggör en systematisk och strukturerad analys av de insamlade intervjudata från ett antal lärare. Med hjälp av innehållsanalysen har det varit möjligt för mig att identifiera mönster och gemensamma teman i lärarnas erfarenheter. För att göra innehållsanalysen så korrekt som möjligt så har jag utgått från fyra steg för genomförande hämtade från *Metoder för forskning i socialt arbete* av Dahlstedt & Gruber (2020), vilka presenteras nedan.

I det första steget har jag bekantat mig självmed datamaterialet. Jag började med att förbereda deltagarna genom att informera dem om att intervjun skulle spelas in och att jag skulle ta anteckningar under samtalet. Inspelningen av intervjuerna gav ytterligare insikter när jag senare analyserade materialet. För att få en fullständig överblick över datamaterialet lyssnade jag igenom varje intervju flera gånger och såg till att det som sades var korrekt med det som skrevs ner. **I det andra steget** i min process innebar det att koda och undersöka materialet noggrant. Jag organiserade materialet i olika kategorier och rubriker för att ge det struktur och relevans för ämnet. Exempel på kodord som användes i kategoriseringen var "Hinder", vilket hörde till den kategori där lärarna diskuterade de utmaningar som följer med användningen av bildstöd. **I det tredje steget** fortsatte jag med att namnge teman och definiera deras innebörd. En viktig aspekt av detta var att kortfattat beskriva syftet och innehållet i varje tema för att ge läsaren en snabb överblick av vad de handlade om. Genom att tydligt namnge och definiera teman kunde jag sedan använda dem som en ram för att organisera och presentera mina slutsatser. **I det fjärde steget** av analysprocessen behandlades den slutliga analysen.

Fokus låg på att skapa en sammanhängande och logisk berättelse som binder samman olika delar av datamaterialet och analyserna. Jag valde ut och organiserade de specifika delarna av materialet som var relevanta för att stödja mina teman och slutsatser.

6. Resultat

I nedanstående avsnitt redogör jag för empirin kopplat till de kategorier som jag har urskilt i materialet och sedan redogör jag för hur jag har tolkat svaren från deltagarna.

6.1 Hur bildstöd används i undervisningen.

Lärarna anger att de använder olika strategier för att integrera bildstöd i sin läsundervisning. De berättar att de bland annat använder bilder för att förklara och förtydliga uppgifter samt för att främja läsförståelse. Genom att visa bilder i samband med uppgifter och använda projektorer under gemensamma läsaktiviteter skapas en visuell koppling som hjälper eleverna att förstå och engagera sig i texten. Lärare A använder Classroom Screen för att presentera uppgifter med bilder och projektor för gemensam läsning. Lärare B använder bilder för att underlätta förståelsen av händelseförloppet vid läsning och diskussioner. För att stödja förståelsen av berättelser och texter använder lärarna även bilderböcker och illustrationer. Lärare F använder bilderböcker och illustrationer för att stödja elevernas förståelse av texten och diskuterar bilderna för att skapa mentala bilder. Lärare H använder läsprojekt med böcker som har tydliga bilder och visuella hjälpmedel som tankekartdiagram för att organisera elevernas tankar och idéer. Genom att titta på och diskutera bilderna innan läsning fördjupas elevernas förståelse av textens sammanhang och karaktärer. Detta hjälper också till att skapa mentala bilder som underlättar tolkningen av texten och ger eleverna en djupare upplevelse av det de läser. Flera av lärarna hävdar att de använder bilder för att förklara svåra ord och begrepp. Lärare G använder bildstöd för att förtydliga betydelsen av svåra ord och begrepp, medan Lärare D använder bilder för att starta diskussioner och underlätta förståelsen av nya ord. Lärare E arbetar med eleverna för att markera svåra ord och använder bilder för att förklara deras betydelse, vilket är särskilt värdefullt för elever med olika språkliga bakgrunder. Genom att visa bilder som illustrerar ordens betydelser eller relaterade situationer får eleverna en visuell referenspunkt som underlättar förståelsen och minnet av orden.

Lärare C

I citatet nedan nämner läraren användningen av högläsning kombinerat med visuellt material. Bilder används för att förstärka förståelsen när de lyssnar på texten.

”Med fyrorna så har vi en del högläsning och vi tittar på bilder under tiden. Om det är ord eller ordförståelse kollar vi på orden, exempelvis när vi jobbat med vikingatiden så får de kolla på gamla spjut. Vi lyssnar, kollar bilder och sen fortsätter lyssna.”

Lärare D

Läraren ger en inblick i hur hen använder bilder för att inleda diskussioner och underlätta förståelsen för eleverna både före och under läsning. Genom att använda bilder kopplade till den aktuella läsningen skapar läraren en visuell förankring för eleverna, vilket hjälper till att väcka deras intresse och förståelse för texten. Genom att visa konkreta exempel på vad orden representerar gör läraren begreppen mer tillgängliga och begripliga för eleverna.

”Jag brukar använda mig av bilder för att starta en diskussion med eleverna, Bilden kan vara kopplad till en bok eller text vi läser. Om det är en text med nya ord de ska lära sig brukar jag lägga in bilder som visar vad ordet betyder.”

Lärare E

Läraren och klassen arbetar tillsammans med att läsa texter. De använder en strategi där eleverna markerar ord som de uppfattar som svåra och sedan använder bilder för att förklara betydelsen av dessa ord. Det är en metod som är särskilt värdefull för elever med olika språkliga bakgrunder. I självständig läsning tar läraren initiativ att skapa eller själv skriva ut bilder som hjälper eleverna att förstå och komma ihåg information.

”När vi läser tillsammans brukar jag och klassen markera ord som vi tycker är krångliga. Vi kollar upp orden med en bild som visar vad ordet kan betyda. Om de läser på egen hand arbetar vi med bilder som finns i texten. Det är en bild till texten för att specificera ord. Jag kopierar också bilder till texter på egen hand.

Lärare H

Läraren berättar hur hen använder läsprojekt med böcker som innehåller tydliga bilder för att stödja elevernas förståelse av texten. Genom att titta på bilderna tillsammans innan läsningen och diskutera deras tolkningar skapar läraren en visuell referenspunkt för eleverna. Dessutom använder läraren visuella hjälpmedel som tankekartsdiagram för att organisera elevernas tankar och idéer. Detta hjälper eleverna att bättre förstå textens huvudidéer och detaljer genom att bryta ner den i mindre delar och skapa en tydlig struktur.

”Jo, ett konkret exempel är väl att jag väljer läsprojekt där vi läser böcker med tydliga illustrationer eller bilder som kompletterar texten. Innan vi börjar läsa en ny bok, tar vi tid att titta på bilderna tillsammans och diskutera vad vi tror att boken handlar om baserat på bilderna. Jag använder även visuella hjälpmedel som tankekartsdiagram för att hjälpa eleverna att organisera sina tankar och idéer när de arbetar med texter.”

6.2 Lärares positiva upplevelser av bildstöd i läsundervisningen.

Bildstöd ses av lärarna som en viktig komponent i läsundervisningen av flera lärare. De betonar att kombinationen av visuellt och auditivt stöd är viktig för elevernas inläring, särskilt för dem som har svårt att lyssna. Lärare A framhäver att det visuella stödet hjälper elever som har svårt att lyssna att förstå och ta till sig informationen. För äldre elever betonas vikten av att se hur texten ser ut, vilket markerar en övergång från primär beroende av bilder till en mer textbaserad förståelse. Att låta eleverna rita bilder som komplement till texten uppmuntrar deras förståelse och motivation, enligt Lärare B. Genom att integrera bilder under högläsning förklarar ord och skapar förståelse, vilket uppmuntrar eleverna att delta mer aktivt i läsningen, påpekar Lärare D. Lärare E förklarar att elevernas fokus och motivation ökar när läsningen kopplas till bilder, vilket underlättar inläring och minnesorden. Dessutom har användningen av bilder förbättrat elevers läs flyt och lust att läsa, enligt flera av lärarna. Genom att göra läsningen mer tillgänglig och visuellt stimulerande spelar bildstöd en roll för att förbättra elevernas läsförståelse, motivation och engagemang.

Lärare A

Läraren berättar att hen kombinerar det visuella och auditiva eftersom det stärker elevernas förståelse och inläring. Det visuella stödet hjälper elever som har svårt att lyssna att förstå och ta till sig informationen. För äldre elever framhävs betydelsen av att se hur texten ser ut, vilket indikerar en övergång från primär beroende av bilder till en mer textbaserad förståelse.

”Jo, jag tror det stärker allt lärande. Eleverna får flera olika sinnen att hänga upp sitt lärande på. För de barnen som har svårt att lyssna är det visuella som hjälper dem. För de äldre barnen är det mycket mer se hur texten ser ut och inte så mycket med bilden.”

Lärare B

Läraren belyser hur användningen av bilder som komplement till skrivande kan öka elevernas motivation och förståelse för texten. Genom att låta eleverna rita en bild som komplement till sina skrivna berättelser integreras både det visuella, auditiva och det skriftliga.

”Ja det tycker jag, exempelvis när de skriver berättelser då får de som komplement rita en bild till texten. Detta hjälper deras motivation eftersom de ser fram emot att rita, läsa och skriva samtidigt. Det hjälper de koppla texten till bilden vilket ger de en bättre förståelse i det hela.”

Lärare D

Genom att använda PowerPoint med olika bilder för varje kapitel skapas en visuell representation av texten som hjälper eleverna att följa med i berättelsen och förstå innehållet bättre. Detta skapar en mer engagerande läsmiljö där eleverna aktivt deltar och interagerar med texten och bilderna. Genom att kunna visa och förklara ord och begrepp med hjälp av bilder underlättar läraren för eleverna att förstå svårigheter i texten och skapar en mer dynamisk läsoplevelse.

”Absolut, vid högläsning brukar jag ha en PowerPoint uppe där eleverna får kolla och hänga med. Så bläddrar jag under Powerpointen med olika bilder för olika kapitel. Detta motiverar eleverna att hänga med mer och vara mer delaktiga i läsningen. Det sker att de ställer frågor till texten eller kapitlet och då kan man förklara för de med hjälp av bilden.”

Lärare F

Läraren framhåller den positiva effekten av bildstöd på elevernas läsförståelse och motivation. Genom att integrera bilder och visuellt material i läsundervisningen ökar läraren elevernas engagemang och nyfikenhet. Eleverna blir mer involverade när de har visuellt material som stöd under läsningen. Läraren betonar också att bildstöd är särskilt värdefullt för elever med olika inlärningsstilar och de som kanske har svårigheter med läsning, vilket visar på den breda användbarheten hos denna strategi.

”När vi integrerar bilder och visuellt material i vår läsundervisning märker jag ofta en ökad engagemangsnivå bland eleverna. De blir mer nyfikna och involverade när de har visuellt material att förhålla sig till. Genom att se bilder som relaterar till en text får de en djupare inblick i karaktärer eller händelser. Det hjälper de ofta att dra slutsatser och göra kopplingar mellan olika delar av texten. Det är också viktigt att nämna att bildstöd har sin nytta för de elever som kämpar med läsningen.”

Lärare G

Läraren berättar hur bildstöd gör läsningen mer tillgänglig och engagerande för eleverna. Genom att kombinera text med bilder skapar läraren en visuellt stimulerande läsoplevelse. Detta attraherar elever som annars kanske skulle haft svårare att engagera sig i läsningen, vilket visar på den inkluderande naturen hos bildstöd i lärandet.

”Jag upplever att bildstöd gör läsningen mer tillgänglig och engagerande för eleverna. Genom att kombinera text med bilder blir läsoplevelsen mer dynamisk och visuellt stimulerande. Det brukar locka till sig elever som kanske annars skulle ha haft svårare att engagera sig i läsningen.”

6.3 Metoder som inkluderar bildstöd.

Lärarna talar om att de använder en mängd olika strategier för att integrera bildstöd i sin läsundervisning. Många använder digitala verktyg och bilder för att hjälpa eleverna att sortera och förstå texter samt förenkla lässtrategier. Lärare A berättar att hen skapar en visuell och strukturerad lärmiljö där eleverna kan sortera och organisera sina tankar och strategier med hjälp av bilder av lästexter. Lärare B integrerar bilder från böcker eller tillägger egna bilder för att underlätta förståelse och engagemang under högläsning. Lärare C använder bilderböcker för att utöka elevernas förståelse av ord och begrepp. Lärare D skapar ordlistor med tillhörande bilder för att förklara ord och ge visuellt stöd. Lärare E använder inre bilder och läsfixarna för att hjälpa elevernas minne och förståelse, samt analyserar och diskuterar bilder före läsning för att aktivera förkunskaper. Lärare F betonar vikten av att använda bilder för att förstärka läsförståelsen och för att skapa sammanfattningar och mentala bilder. Lärare G förklarar svåra ord och begrepp med hjälp av bilder för att ge eleverna en visuell referenspunkt. Innan läsning berättar Lärare H att de diskuterar och analyserar bilder kopplade till texter för att förbereda eleverna, och visuella hjälpmedel som tankekartsdiagram används för att underlätta förståelse och minnesbearbetning efter läsningen.

Lärare B

Genom att visa bilder från böcker eller andra lämpliga bilder som är kopplade till texten på en projektor kan eleverna delta i berättelsen på ett mer interaktivt sätt. Detta gör det möjligt för dem att koppla samman det de ser med det de ser, vilket kan öka förståelsen och engagemanget för läsningen. Fastän böckerna saknar bilder, så väljer läraren att själv lägga till passande bilder för att förtydliga texten. Genom att göra läsningen mer visuella och konkreta hjälper läraren eleverna att förstå och uppskatta texten på ett djupare sätt.

”Under högläsning så finns det böcker som har bra bilder i sig redan, då brukar jag lägga upp det på projektorn så att eleverna får se medan vi läser tillsammans och då följer de med i texten. Även om bilder inte finns i boken vi läser tillsammans så brukar jag tillämpa det själv om det finns passande som man kan koppla till det vi läser. Om vi läser om årstider brukar jag visa de bilder som de kan koppla till texten, ibland lägger jag även till bilder själv om det är en text jag skriver ut.”

Lärare C

Läraren hävdar att hen använder sig av bilderböcker, på detta sätt skapar läraren en visuell och interaktiv läsmiljö där eleverna aktivt deltar i att identifiera och förstå ord och begrepp genom bilder. Detta ger eleverna möjlighet att koppla samman det de läser med visuella representationer, vilket kan öka deras förståelse och minne. Genom att använda bilder för att illustrera ord och begrepp hjälper läraren eleverna att utöka sin ordförståelse och läsförståelse på ett konkret sätt.

”Jag använder mig av bilderböcker och eleverna får hitta ord för att utöka sin förståelse med hjälp av bilder. Alltså för att förstå bättre hur en sak ser ut så använder jag mig av bilder. Sedan att det är generellt bilderböcker som används centralt och synonymer i läsförståelsen.”

Lärare D

Genom att skapa en ordlista med tillhörande bilder ger läraren eleverna möjlighet att koppla ord till visuella representationer. Detta kan underlätta inläringen och förståelsen av nya ord och begrepp, särskilt för elever som är visuella inlärare eller har svårigheter med språkförståelse.

”Ordlista med bilder använder jag då kan man förstärka det med bilder också. Det är en strategi som jag använder, att göra en bildordlista. Om jag kopplar det till engelskan, då har vi

ofta bilder ihop med ord och sånt för att förklara och ge visuellt stöd för att förstärka förståelsen.”

Lärare E

I detta citat berättar läraren hur hen använder läsfixarstrategier och bildstöd för att stärka elevernas läsförståelse och minne. När eleverna får använda bildstöd och mallar för att visualisera textens innehåll skapar läraren ett stöd för elevernas tankeprocess och hjälper dem att förstå abstrakta begrepp. Läraren använder också videos för att ytterligare stödja elevernas förståelse, vilket visar på en mångsidig användning av olika resurser för att stödja lärandet.

”Jag försöker jobba lite med läsfixarna en del och att måla upp en inre bild. Det hjälper elevernas minne med att komma på vad vi har läst och hjälper även de med att tänka på vad som kan ske med hjälp av dessa bildstöd och mallar. Det vi återkommer till är att titta på bilderna i en bok eller text innan vi läser. Vi analyserar bilderna och försöker komma fram till en hypotes för att sätta igång deras förkunskaper. Vi brukar läsa, stanna, titta på bilden när jag vet att det finns vissa begrepp som kommer vara svåra. Ibland inkorporerar jag videos också för att det hjälper eleverna förstå bättre.”

6.4 Lärarnas uppfattningar av hur elever responderar på bildstöd

Lärarna noterar att bildstöd skapar förståelse och ger eleverna en överblick över ämnesstoffet, vilket gör det mer meningsfullt och konkret för dem enligt lärare A. Användning av bildstöd har visat sig öka elevernas engagemang och intresse för läsningen, vilket har resulterat i ökad delaktighet och kommunikation i klassrummet enligt lärare G. En del lärare uttrycker att elevernas självförtroende och läsförståelse har stärkts, då bildstödet fungerar som ett visuellt hjälpmedel som underlättar förståelsen och tolkningen av texten enligt lärare F. Dessutom har lärarna observerat att bildstödet främjar elevernas förmåga att arbeta självständigt med texter och utveckla strategier för att tolka dem på egen hand enligt lärare H. Trots detta har lärarna observerat vissa utmaningar, såsom risken att eleverna blir för beroende av bilderna och inte fokuserar tillräckligt på texten enligt lärare B. Ändå anses fördelarna med bildstöd överväga nackdelarna och det har visat sig vara en effektiv metod för att främja läsförståelse och läsmotivation hos eleverna.

Lärare B

I citatet nedanstående berättar läraren hur eleverna upplever att bildstödet ökar deras läsmotivation och gör läsningen roligare, vilket leder till ökat intresse för att läsa. Dock kan vissa elever bli för fokuserade på bilderna och glömma textens innehåll. Trots detta har bildstödet i allmänhet hjälpt eleverna med läsningen

”De flesta tycker att det är en stor hjälp. Det hjälper de en del med motivationen för läsningen, det blir roligare för de vilket sen i sig leder till att de vill läsa mer och mer. Ibland upplever jag att vissa fastnar på bilderna för mycket, även om texten förklarar mer än vad bilden gör. De kan exempelvis ibland säga ”Men det här fanns inte med på bilden” och att de refererar på en del av texten. Jag har haft en del elever som fastnar ju på detta och fokuserar mer på bilden än texten de ska läsa. Men i det stora hela har det fungerat bra och visar sig hjälpa många av eleverna med läsningen.”

Lärare E

Enligt lärarens observationer blir eleverna mindre oroliga inför läs uppgifter och visar en ökad förmåga att hålla koll på innehållet. Bildstödet engagerar eleverna på ett annat sätt och uppmuntrar till fler frågor och diskussion. Det hjälper särskilt de elever som har svårt med läsning, inklusive de med dyslexi, genom att skapa en känsla av bekantskap och lugn samt underlätta läsningen.

”För det mesta är det positivt, de blir inte lika oroliga när en uppgift har mycket med läsning att göra. Det blir inte många frågor och eleverna verkar ha lättare koll. Man får med sig eleverna på ett annat sätt, då de ställer frågor och det bidrar till mer diskussion. När det inte bara är en text utan bild också får jag med mig de mer, speciellt de som har svårt med läsningen. Ju mer de känner igen den känslan av att ”Jag kan kolla på bildstödet och det känner jag igen” desto lugnare blir de. De känner en känsla av bekant och då vet de hur de ska gå tillväga. Mina elever som har dyslexi tycker att det underlättar läsningen för de.”

Lärare G

Läraren uttrycker att bilder ökar elevernas engagemang och intresse för läsningen, vilket leder till ökad delaktighet och kommunikation i klassrummet. Läraren har observerat en tydlig förbättring både i elevernas läsförståelse och läsmotivation genom att bilderna ger dem en visuell anknytning till texten, vilket underlättar förståelsen och gör läsningen mer engagerande och intressant för dem.

”Responserna från eleverna är ofta positiv och uppmuntrande. Det finns en ökning av engagemanget och intresset när vi använder bilder för att förstärka innehållet i undervisningen där det krävs läsning av en text. Det finns mera av delaktigheter och kommunikation har jag också märkt. Jag har sett en tydlig förbättring hos eleverna både när det gäller deras läsförståelse och läsmotivation. Bilderna ger dem en visuell anknytning till texten som hjälper dem att förstå och tolka innehållet. Det har bidragit till att läsningen mer engagerande och intressant för dem.”

Lärare H

I citatet nedan beskriver läraren hur elevernas respons på bildstödet är ganska positiv då det ökar förståelsen för textens innebörd och sammanhang samt motiverar dem till läsning. Bildstödet gör läsningen mer levande och intressant genom att skapa en visuell koppling till texten. Det uppmuntrar eleverna att bli mer självgående läsare genom att utveckla strategier för att tolka texter på egen hand. Trots att det ibland kan uppstå mindre utmaningar, som läraren nämner, är den övergripande responsen ändå positiv.

”Ganska positivt men ibland uppstår det lite annat. Det positiva är ju att eleverna förstår bättre av innebörden och sammanhanget i det vi läser. En hel del läsmotivation skulle jag också påstå, Bildstöd gör läsningen mer levande och intressant för dem. Eleverna blir mer självgående läsare när de får möjlighet att arbeta med bildstöd. De utvecklar strategier för att förstå och tolka texter på egen hand. Vi diskuterar och analyserar bilder innan vi börjar läsa en text, då skapas en förhandsförståelse som har visat sig öka deras intresse för att utforska texten ytterligare.”

6.5 Utmaningar med bildstöd.

Lärarna identifierar flera utmaningar med användningen av bildstöd i läsundervisningen. En utmaning är att vissa elever kan bli för beroende av bilderna och därmed kämpar med att utveckla sin förmåga att förstå texten utan visuellt stöd enligt lärarna F och E. Det är också en utmaning att hitta rätt bilder som faktiskt stöder läsförståelsen, och det kan ta tid att välja ut lämpliga bilder enligt lärarna C och E. För vissa elever kan bildstödet vara distraherande och störa deras fokus, vilket kan påverka deras läsprestationer negativt enligt lärare D. Dessutom kan det vara svårt för vissa elever att förstå hur bilderna relaterar till den skrivna texten, vilket kan leda till förvirring och frustration enligt lärarna G och H. Vidare berättar en del lärare att utmaning är att eleverna kan bli för vana vid bildstöd och sedan känna sig osäkra när de inte finns tillgängliga enligt lärare E. Det kan också vara överväldigande för vissa elever när det finns för mycket information med bildstöd, text och symboler samtidigt, vilket kan göra det svårt för dem att fokusera och tolka informationen korrekt enligt lärare E. Slutligen kan vissa elever ha svårt att tolka visuella ledtrådar och symboler i bildstödet, vilket kan leda till felaktiga slutsatser om textens innebörd enligt lärare H.

Lärare C

Läraren betraktar utmaningen med att hitta lämpliga bilder som en central del av användningen av bildstöd. Det betonas att valet av bilder är av avgörande betydelse för att uppnå en positiv förändring i elevernas läsförståelse. Att hitta rätt bilder som tydligt och effektivt förmedlar budskapet med läsaktiviteten kan vara tidskrävande och kräver noggrannhet. Det är viktigt att undvika att använda bilder som kan förvirra eller missleda eleverna.

”Det är en utmaning i sig att hitta rätt bild, det ska vara bilder som faktiskt drar till en positiv förändring till läsförståelsen. Det kan ta en del tid att kolla igenom böcker och syftet ska vara rätt med bilden. Det får inte vara luddigt med bilden. Men ingenting från eleverna som har visat sig vara en utmaning, så länge rätt bilder används i rätt syfte så fungerar det bra. Det är mest positivt än negativt från min sida.”

Lärare E

Läraren identifierar två utmaningar med användningen av bildstöd i läsundervisningen. För det första kan eleverna vänja sig vid att ha bildstöd tillgängligt, vilket kan leda till oro och panik när det inte finns tillgängligt. För att motverka detta försöker läraren gradvis minska beroendet av bildstöd och förbereda eleverna på att de inte alltid kommer att finnas till hands. För det andra kan överflöd av information med bildstöd, text och symboler leda till förvirring och överstimulans hos eleverna, särskilt för dem som har svårt med fokus eller tolkning av information. Detta påverkar både elevernas och lärarens upplevelse av lektionen negativt och kräver strategier för att balansera tillgången på information och visuella hjälpmedel.

”Först är det att de vänjer sig vid bildstöd och det kan bli väldigt negativt. När det inte finns bildstöd så får de den oron och paniken och uttrycker ”jag förstår inte” innan de har försökt. Man vill förbereda de och få de att bli vana med idén att bildstöd inte alltid finns. Att ordna rätt bildstöd i förväg tar ju sin tid också, sen när det kommer en lektion där de ska läsa och det inte finns bildstöd kan det bli en jobbig situation både för eleven och läraren. Det andra är att ibland kan det bli för mycket information med bildstöd, text och symboler. Det kan bli för rörigt då eleverna inte vet vart de ska fästa blicken. Det är extra svårt för de elever som har svårt med fokus överlag eller att tolka information. De blir nästan överstimulerade för att det finns för mycket intryck.”

Lärare F

Läraren identifierar utmaningar som vissa elever möter när de blir för beroende av bildstöd och kämpar med att utveckla sin förmåga att förstå text utan visuellt stöd. Det blir viktigt att påminna eleverna om att bilderna är en resurs, inte ett svar, och att de ska användas som ett verktyg för att underlätta läsningen. För elever som har svårt att tolka bilder är det vara viktigt att fortsätta stödja de i att utveckla sina förmågor att läsa texter som kan vara lite svårare även utan bildstöd.

”Mina elever möter ibland utmaningar som kräver extra stöd och guidning. En vanlig utmaning är att vissa elever blir för beroende av bilderna och kan kämpa med att utveckla sin förmåga att förstå en text utan visuellt stöd. Då blir det lite av ett moment där jag behöver påminna de om att bilderna används som en resurs inte som ett svar. Sen finns det ju elever som har det svårt att dra slutsatser i bilderna när bilderna finns som ett verktyg för att underlätta läsningen och göra den enklare för de.”

Lärare G

Läraren pekar på två utmaningar med användningen av bildstöd i läsundervisningen. För det första kan vissa elever bli för beroende av bilderna och därmed inte aktivt engagera sig i att förstå den skrivna texten på egen hand. För det andra kan det finnas elever som har svårt att förstå hur bilderna relaterar till den skrivna texten, vilket kan leda till förvirring eller frustration. Detta betonar vikten av att inte bara använda bildstöd som ett komplement till texten, utan också att hjälpa eleverna att utveckla förmågan att integrera både text och bild för att få en fullständig förståelse av innehållet.

”En utmaning är att vissa elever kan bli för beroende av bilderna och kanske inte aktivt engagerar sig i att förstå den skrivna texten på egen hand. Det kan bli prat om annat och distraktionen leder till att de inte fokuserar på rätt sak. Den andra utmaningen är att det finns elever som har det svårt att förstå hur bilderna relaterar till den skrivna texten och det kan leda till att de känner sig förvirrade eller frustrerade”.

Genom fördjupning i dessa observationer, identifieras mönster och möjligheter som stödjer och berikar lärandemiljön. I kapitel 7 ges en omfattande analys av hur bildstöd kan anpassas för att förbättra elevers lärande och utveckling av läsförmåga.

7. Diskussion

I detta kapitel presenteras först resultatdiskussionen av studien, där forskningsfrågorna besvaras utifrån den tidigare presenterade analysen, följt av en diskussion kring de tillämpade metoderna. Slutligen avrundas kapitlet med reflektioner kring studien och förslag till vidare forskning.

7.1 Resultatdiskussion

Som svar på forskningsfråga 1, ”Vilka erfarenheter har lärare av arbetet med bildstöd i läsundervisningen?” Visar studien att lärare delar många positiva erfarenheter och möjligheter av att inkludera bildstöd i läsundervisningen. Även om det finns en variation i hur lärarna svarar på användningen av bildstöd, så märker alla lärare en positiv respons från eleverna. Lärare A betonar exempelvis hur bildstöd ger eleverna överblick och konkretiserar lärandet, vilket underlättar genomförandet av uppgifterna. Lärare D framför att bildstöd hjälper elever att förstå och tolka texter bättre, hjälper dem att känna igen sig och bli mer självgående läsare. Det gör läsningen roligare och mer engagerande för dem när de kan koppla den till bilder. För andra lärare som lärare C och G så hjälper bildstödet att öka elevernas motivation att läsa. Eleverna enligt lärarna i studien vill läsa mer när en text är kopplad till bilder. Lärarna i studien anger att de märker att bildstöd ökar elevernas motivation och självförtroende, samtidigt som det leder till ökad delaktighet och engagemang i diskussioner och aktiviteter. I sin avhandling hävdar Jonsson (2006, s. 69) att användningen av bilder som ett verktyg kan stimulera fantasin och känslor hos läsaren. Bilder kan fungera som motivationsskapande element som hjälper till att öka läsarens engagemang för texten. Denna uppfattning har även framförts av flertalet lärare i studien. En gemensam observation bland lärarna är att bildstöd bidrar till att förbättra elevernas förmåga att förstå det de läser och att deras kreativitet ökar. Bildstödet främjar en kreativ undervisningsmiljö där eleverna uppmuntras att uttrycka sin kreativitet genom att skapa egna bilder eller illustrationer relaterade till ämnet. Bilderna ger eleverna en visuell representation av texten som enligt lärare F underlättar deras förmåga att föreställa sig och relatera till innehållet. Dessa utsagor överensstämmer med tidigare forskning, såsom den av Níkleva & Rodríguez-Muñoz (2022). De beskriver liknande resultat där elever som fick använda bilder i undervisningen visade sig ha bättre läsförståelse och var mer kreativa.

Lärare E framhåller att bildstöd hjälper eleverna, särskilt de med svårigheter att känna sig trygga när de konfronteras med nya läs uppgifter. Eleverna känner sig enligt läraren självsäkra i hur de ska gå tillväga när bildstöd finns tillgängligt och känner inte samma oro inför uppgifterna. Lärarna C, G, D och E berättar att de använder bildstöd för att förstärka elevernas ordförråd och hjälpa dem att komma ihåg betydelsen av vissa begrepp, vilket har hjälpt eleverna. Detta kan kopplas till tidigare forskning av Khafidhoh (2019), där elever i hennes studie utförde samma sak och uppnådde positiva resultat i form av förbättrad språkförmåga och ordkunskap med hjälp av bildstödet. Flera lärare som lärare H, E

och F berättar att bildstöd har öppnat upp för kreativa möjligheter i läsundervisningen där en del diskussioner tar plats mellan eleverna. En del lärare uttrycker att bildstödet fungerar som ett stöd för svagare läsare och hjälper dem att utveckla strategier för att förstå och tolka texter på egen hand. Det ökar deras engagemang och intresse för läsning och skapar en mer effektiv läsundervisning. Jonsson (2006, s. 71) refererar till Kullbergs (1992) etnografiska studie som visar att både barns egna bilder och bilder i böcker spelar en viktig roll för deras språk- och skriftutveckling. Studien betonar fördelarna med att exponera barn för texter som integrerar bilder som stöd i den skrivna texten. Jonsson (2006, s. 71) skriver att barn kan dra nytta av att kombinera visualiserat innehåll och konventionella avkodningsstrategier för att läsa och förstå texter. Vidare berättar lärare H att bildstöd hjälper eleverna att förstå och komma ihåg informationen i texten. Det ökar deras intresse och gör läsningen mer levande och intressant för dem. Sammanfattningsvis visar denna studie att inkluderingen av bildstöd i läsundervisningen generellt sett är positiv enligt lärarna som deltog i denna studie. Det är tydligt att bildstöd spelar sin roll i elevernas lärandeprocess. Genom att erbjuda en kombination av text och bilder får eleverna olika ingångar till innehållet, vilket gör läsningen mer tillgänglig och engagerande för dem. Slutligen, enligt lärarnas erfarenhet, fungerar bildstöd som en resurs som främjar elevernas läsförmåga

Som ett svar på forskningsfråga 2 ”Vilka utmaningar har lärare observerat med att använda bildstöd i undervisningen?” Så lyfter lärarna fram utmaningar som även återspeglar tidigare forskning. En av dessa utmaningar är att matcha rätt bild med rätt text. Vissa lärare, exempelvis lärare E, betonar att det kan vara svårt att hitta lämpliga bilder i god tid. Om bildstödet inte är tillgängligt kan det väcka negativa reaktioner hos eleverna och skapa oro. Jonsson (2006:69) diskussion om att hitta passande bilder som relaterar till texten påminner om de resonemang som vissa av lärarna för i den här studien. Att navigera för att hitta lämpliga bilder för texten kan vara en utmanande situation, även för läraren. En annan utmaning som lärare D berättar är att bilder kan vara störande och distraherande för en del elever. Likt det som Jonsson (2006, s.70) skriver i sin avhandling att bilder i läsningen kan vara både till hjälp och till hinder. Ibland kan de stödja läsningen genom att stimulera fantasin och öka motivationen för läsning. Åt andra sidan kan bilder också störa läsningen, särskilt för barn med impulsivt beteende, eftersom bildstödet kan distrahera från texten och göra läsningen meningslös. Andra utmaningar inkluderar risken för att eleverna kan bli för vana vid bildstöd och känna sig osäkra när det inte finns tillgängligt. Även om det finns uppfattningar om att bildstöd kan leda till osäkerhet för eleverna finns det för närvarande ingen vetenskaplig forskning som entydigt stöder dessa påståenden.

En av de sista utmaningarna som vissa lärare uttrycker är att det kan bli överstimulerande med alla symboler och bilder för eleverna. Vissa elever upplever att bildstödet snarare distraherar dem än hjälper dem med läsningen. Det kan bli för mycket visuellt stimuli, vilket lärare E beskriver som "Det

kan bli för rörigt då eleverna inte vet vart de ska fästa blicken". Jonsson (2006, s. 69) hävdar att detta kan påverka läsningen, särskilt för impulsiva barn, som kan avledas från läsningens syfte. Bilder kan förvirra och leda fel, speciellt om de är överdrivet konstnärligt utformade. I denna studie har ingen forskning identifierats som direkt adresserar detta dilemma, vilket öppnar upp för vidare forskning på området.

I denna studie utforskades användningen av bildstöd i läsundervisningen ur lärarnas perspektiv. Resultaten visar att lärarna i studien övervägande har positiva erfarenheter av att använda bildstöd i undervisningen. Några lärare använder digitala verktyg som Classroom Screen, medan andra föredrar bilderböcker som är kopplade till texten, och vissa skapar sina egna bilder för texter som inte inkluderar bilder. En del lärare använder bilder som ett verktyg för att lära ut och underlätta förståelsen av ord och begrepp, en metod som tidigare studier, såsom Guitierrez Arvizus (2020), har visat vara effektiv. De noterar att eleverna upplever bildstöd som ett verktyg som skapar förståelse. Eleverna reagerar enligt lärarna positivt på bildstöd och finner det roligare och mer engagerande att titta på bilder och läsa text än att bara läsa text. I linje med det som Alatalo (2011, s. 90) skriver i sin studie, är bildstöd ett verktyg som hjälper elever att förbättra läsförståelsen när de får samtala kring texter och bilder. Genom att diskutera och analysera innehållet i texterna ökar elevernas förståelse för det lästa materialet och deras ordförråd utökas. När läraren inkluderar bildstöd i undervisningen behöver hen fundera över en rad frågor exempelvis, vilka typer av bildstöd är mest effektiva för att stödja elevernas läsförståelse? Det är viktigt att både lärare och lärarstudenter blir medvetna om att bildstöd i undervisningen behöver grundas på en god förståelse av bilderna man använder och på genomtänkta beslut. Trots dessa utmaningar bidrar användningen av bildstöd i stort sett till en mer levande och intressant läsning för eleverna. Genom att lyfta fram lärarnas positiva erfarenheter av att använda bildstöd i läsundervisningen och samtidigt också betona de utmaningar som finns, öppnar denna studie upp för en fortsatt diskussion om hur vi kan optimera läsundervisningen för att möta elevernas behov. Genom att reflektera över både fördelarna och utmaningarna med bildstöd kan vi arbeta mot en mer inkluderande läsundervisning som främjar alla elevers lärande och förståelse.

7.2 Metoddiskussion

I denna studie valdes en kvalitativ forskningsmetod för att besvara forskningsfrågorna. För att samla in data genomfördes semistrukturerade intervjuer med åtta lärare, tillsammans med observationer av klassrumsmiljön för att studera vilka bildstöd som finns synligt i klassrummet. Den insamlade data analyserades sedan genom en kvalitativ innehållsanalys, vilket resulterade i att fem strukturerande kategorier framträdde. Genom att skriva ner lärarnas svar och sedan analysera dem strävade jag efter att få en mer djupgående förståelse för hur läraren integrerar bildstöd som ett pedagogiskt verktyg i läsundervisningen. Att sedan analysera deras svar utifrån min egen förståelse, kunde jag ge en mer reflekterande och kontextualiserad tolkning av deras metoder. Denna metod tillät mig att resonera

kring hur och varför vissa pedagogiska strategier enligt lärarna används vilket bidrog till en mer omfattande förståelse av ämnet. Valet av innehållsanalys som metod gjordes noga för att göra en djupgående undersökning av lärarnas erfarenheter av att använda bildstöd i läsundervisningen, vilket är kärnan i att svara på forskningsfrågorna och uppfylla det övergripande syftet med studien. Genom användning av en innehållsanalys strukturerades granskningen av lärarnas erfarenheter och perspektiv på bildstöd i undervisningen. Denna metod tillät identifiering av mönster och teman i deras svar, vilket gav en fördjupad förståelse för både utmaningar och möjligheter med bildstöd. Genom att följa en klar arbetsprocess och noga beskriva tillvägagångssättet i metodavsnittet stärks tillförlitligheten hos resultaten.

En innehållsanalys kräver noggrannhet och det innebär utmaningar eftersom det kräver tolkning av ord och uttryck som används (Michailakis, Gillingsjö & Olaison 2020, s.139). Forskarens egna värderingar och förväntningar kan påverka analysens resultat, så det är viktigt att vara medveten och reflektera över dem genom hela forskningsprocessen. En utmaning som uppstod under genomförandet av innehållsanalysen var behovet av noggrannhet och den mängd beslut som krävdes vid varje steg av analysprocessen. Innehållsanalysen involverade tolkning av ord och uttryck som användes av lärarna i intervjuerna, vilket ibland var öppet för olika tolkningar. Dessutom var det en utmaning att vara medveten om och reflektera över egna värderingar och förväntningar som forskare. Det krävdes kontinuerlig medvetenhet och självreflektion för att minimera risken för att egna värderingar och förväntningar skulle påverka tolkningen av data och därmed resultaten av analysen. Det var också utmanande att hantera det omfattande datamaterialet och organisera det på ett sätt som möjliggjorde en meningsfull analys. Att balansera mellan att vara tillräckligt detaljerad för att fånga nyanser i lärarnas svar och samtidigt behålla en översiktlig bild av helheten utgjorde en utmaning. Genom att arbeta strukturerat och systematiskt med analysen har utmaningarna kunnat bemötas under studiens gång. Det detaljerade tillvägagångssättet beskrivs för att öka transparensen i analysarbetet, vilket stärker studiens tillförlitlighet.

Vad gäller generaliserbarhet, erkänner jag att resultaten från denna kvalitativa studie inte är generaliserbara i traditionell kvantitativ mening på grund av det begränsade urvalet och den specifika kontexten. Dock är begreppet överförbarhet mer relevant i detta sammanhang. Överförbarhet syftar till i vilken utsträckning resultaten kan tillämpas i andra sammanhang än den specifika studien. Tidigare forskning, som studien av Khafidhoh (2019), visar att bildstöd i språkundervisningen kan bland annat förbättra ordförrådet för elever som lär sig ett främmande språk vilket tyder på att mina resultat kan vara giltiga även i andra pedagogiska miljöer. För att säkerställa reliabiliteten i min studie har jag arbetat strukturerat och systematiskt genom hela forskningsprocessen. Detta inkluderar detaljerade beskrivningar av datainsamlings- och analysmetoder samt en transparent redovisning av mitt tillvägagångssätt. Genom denna noggranna metodik har jag strävat efter att skapa pålitliga och

konsistenta resultat. Vad gäller validiteten har jag fokuserat på att säkerställa att mina metoder och analyser verkligen mäter det jag avser att undersöka, vilket stärker den interna validiteten i studien.

En styrka som framträder i studien är att de semistrukturerade intervjuerna möjliggjorde en djupgående dialog med lärarna. Detta gav möjlighet till följdfrågor och fördjupning kring deras erfarenheter och perspektiv på användningen av bildstöd i läsundervisningen. Den öppna dialogen skapade även en mer avslappnad och öppen atmosfär, vilket uppmuntrade till reflektion från lärarnas sida.

8. Avslutande reflektioner

Syftet med denna studie har varit att få nya insikter om användningen av bildstöd i läsundervisningen för grundskoleelever. Det är av hög relevans att systematiskt utforska både det positiva och det negativa som lärare rapporterar om användningen av bildstöd i lärande sammanhang. Genom intervjuer med erfarna lärare och en noggrann genomgång av tidigare forskning har olika aspekter av hur bildstöd kan påverka elevernas lärande utforskats. Målet har varit att öka förståelsen för både fördelarna och utmaningarna med att integrera bildstöd i läsundervisningen. Genom en grundlig analys av empiriska data samt en kritisk granskning av befintlig litteratur har ambitionen varit att bidra till en fördjupad insikt i hur bildstöd kan användas för att stödja elevers läsförståelse och lärande.

Förhoppningen är att de framkomna insikterna kan utgöra ett värdefullt bidrag till den pedagogiska diskursen och därigenom informera och förbättra praktiken inom läsundervisningen. I framtida forskning kan det vara av värde att undersöka hur olika former av bildstöd påverkar elever i åldrarna 4-6 med varierande inlärningsstilar och behov. En annan potentiell forskningsinriktning är att analysera risken för överstimulering bland barn när de utsätts för en över mängd av bilder, symboler och färger, vilket kan leda till minskat läsintresse eller ökad distraktion. Genom att fördjupa förståelsen för dessa problem kan potentiella lösningar identifieras, utvecklas och bidra till en ökad insikt kring den optimala användningen av bildstöd för lärande och utveckling i denna åldersgrupp.

Referenser

Alatalo, T. (2011). Skicklig läs- och skrivundervisning i åk 1-3 (Doktorsavhandling). Hämtad från <https://www.spsm.se/globalassets/funktionsnedsattning/avhandlingar/skicklig-las--och-skrivundervisning-i-ak-1-3-alatalo-tarja.pdf>

Bråten, I. (red.) (2008). Läsförståelse i teori och praktik. (1. uppl.) Studentlitteratur.

Gruber, S. & Dahlstedt, M. (red.) (2020). Metoder för forskning i socialt arbete: hur, var och varför?. (Första upplagan). Gleerups.

Gutierrez Arvizu, M. N. (2020). L2 vocabulary acquisition through narratives in an EFL public elementary school. *Journal of Education: Language Learning in Education*, 8(1), 115-128. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1245821>

Heide, E. (2019). *Bättre samspel med socialt bildstöd: handbok för förskola och skola*. (Upplaga 1). Studentlitteratur.

Jonsson, C. (2006). *Läsningens och skrivandets bilder: en analys av villkor och möjligheter för barns läs-och skrivutveckling* (Doctoral dissertation, Svenska och samhällsvetenskapliga ämnen).

Khafidhoh, A. C. (2019). Using pictures for teaching vocabulary to the junior high school students. *English Language Teaching Educational Journal*, 2(1), 32-38. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1283016>

Michailakis, D., Gillingsjö, L., & Olaison, A. (2020). Tolkande innehållsanalys. I S. Gruber & M. Dahlstedt (Red.), *Metoder för forskning i socialt arbete: hur, var och varför?* (Första upplagan, s. 129-141). Gleerups.

Níkleva, D. G., & Rodríguez-Muñoz, F. J. (2022). Effects of a visual literacy programme for the improvement of reading comprehension in primary and secondary school students. *L1-Educational Studies in Language and Literature*, 22(1), 1–19.

Skolverket. (2022). *Insatser för att stärka barns och elevers läsande*: Hämtad från [https://www.skolverket.se/download/18.64ce3790183ff475a6418f7/1671098770805/pdf10587.pdf] (Datum för åtkomst: 11 maj 2024).

Riksdagen. (2010). Skollag (2010:800). Hämtad från: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800/

Skolverket. (2022). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet: Lgr22*. Hämtad från <https://www.skolverket.se/getFile?file=9718>

Säljö, R. (2014). *Lärande i praktiken: ett sociokulturellt perspektiv*. (3. uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Vetenskapsrådet (2017). *God forskningssed [Elektronisk resurs]*. (Reviderad utgåva). Vetenskapsrådet.